

Jasna Šulentić Begić⁵²

Amir Begić⁵³

Ivana Pušić⁵⁴

POPULARNA GLAZBA U KONTEKSTU RAZVIJANJA GLAZBENOG UKUSA UČENIKA

Izvorni znanstveni rad

<https://doi.org/10.59014/YMIV6798>

Sažetak

U nastavi Glazbene kulture učenici upoznaju glazbenu umjetnost putem kvalitetnih i reprezentativnih ostvarenja glazbe različita podrijetla te različitih stilova i vrsta. Zbog toga učenici u nastavi glazbe trebaju upoznati i kvalitetnu popularnu glazbu. Brojna su istraživanja pokazala da djeca i mladi najčešće u slobodno vrijeme slušaju popularnu glazbu koja se prezentira putem masovnih medija ili slušaju popularnu glazbu prema vlastitom izboru i upravo stoga popularna glazba treba biti prisutna i u nastavi glazbe. Učenike treba upoznati s kulturno-povijesnim kontekstom popularne glazbe, ali i s kvalitetnim ostvarenjima popularne glazbe koja se relativno rijetko prezentiraju putem medija i kao takva djeci i mladima su nepoznata. Jedan od ciljeva nastave glazbe jest razvijanje glazbenoga ukusa učenika. Stoga nastava glazbe treba poticati kritičko mišljenje učenika i u odnosu na popularnu glazbu. Tako bi učenici postali kompetentni slušatelji glazbe koji poznaju kvalitetnu popularnu glazbu i kritički se odnose prema onoj koja to nije. U okviru rada analizirat će se važeći Kurikulum (MZO, 2019) namijenjen nastavi Glazbene kulture odobren od Ministarstva znanosti i obrazovanja i udžbenici za nastavu Glazbene kulture od četvrtog do osmog razreda osnovne škole s obzirom na prisutnost popularne glazbe u aktivnostima i sadržajima nastave glazbe.

Ključne riječi: glazbeni ukus učenika, mediji, nastava Glazbene kulture, popularna glazba

⁵² Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, jshulentic-begic@aukos.hr

⁵³ Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku, abegic@aukos.hr

⁵⁴ OŠ Ivana Kozarca, Županja, ivana.pusic@hotmail.com

Uvod

Umjetnički ukus stječe se estetskim odgojem koji je jedno od temeljnih odgojnih područja uz tjelesni, intelektualni, moralni i radni odgoj po moću kojeg se sustavnim pedagoškim djelovanjem postiže skladnost i potpunost u razvoju ljudske osobnosti (LZMK, 2021). Estetski odgojena osoba trebala bi biti sposobljena estetski prosuditi odnosno prepoznati lijepo u umjetnosti, ali i u svakodnevnom životu. Različite umjetnosti imaju veliku i posebnu ulogu u estetskom odgoju jer na osnovi odgovarajućeg umjetničkog iskustva stječe se stav, tj. umjetnički ukus. Tako se i glazbeni ukus stječe opažanjem, doživljavanjem, vrednovanjem glazbe, ali i ostvarivanjem i sudjelovanjem u izvedbi glazbe.

Različiti čimbenici, kao što su obitelj, vršnjaci, masovni mediji i škola, utječu na formiranje glazbenog ukusa. Obitelj, tj. roditelji mogu utjecati na formiranje glazbenog ukusa djeteta sugerirajući vrijednost glazbe koju zajedno slušaju ili pjevaju s djetetom, vodeći ga na koncerте ili potičući ga na sviranje instrumenta. Tako će roditeljski glazbeni ukus utjecati na glazbeni ukus djeteta prema određenim glazbenim stilovima (ter Bogt i sur., 2011; Lamont i Crich, 2022). Vršnjaci također utječu na glazbeni ukus, posebice kod adolescenata. Naime, glazbeni ukus služi za predstavljanje, odabir prijatelja i izražavanje grupnog identiteta (Selfhout i sur., 2009). Sviđanje određene glazbe služi kao društvena „značka“ (North i Hargreaves, 1999; Frith, 1983) i koristi se za pripadnost različitim društvenim skupinama. Adolescenti naročito teže pripadanjem i prihvaćanjem od vršnjaka u čemu im pomaže određeni glazbeni stil (Selfhout i sur., 2009) odnosno glazba im služi kao sredstvo koje ih povezuje s vršnjacima koji vole istu glazbu (Frith, 1981). Mediji imaju veliku moć u formiranju glazbenog ukusa iako je Crenshaw (2019) ustvrdio da 70% adolescenata misli kako sami utječu na odabir glazbe koju slušaju. Međutim, dokazano je da opetovano slušanje vodi sviđanju (Meyers, 2012), a radijske i TV postaje često reproduciraju iste pjesme. Supičić (2006) smatra da je emitiranje određene vrste glazbe posljedica komercijalnih razloga. Stoga je medijski utjecaj na glazbeni ukus djece i mlađih nemoguće izbjegći, pogotovo jer adolescenti nisu svjesni u kojoj mjeri je njihova kultura slušanja pod snažnim utjecajem medija (Crenshaw, 2019).

U nastavi Glazbene kulture učenici upoznaju glazbenu umjetnost putem kvalitetnih i reprezentativnih ostvarenja glazbe različita podrijetla te

različitih stilova i vrsta, a to znači da učenici u nastavi glazbe trebaju upoznati i kvalitetnu popularnu glazbu. Jedan od ciljeva nastave glazbe je „potaknuti razvijanje glazbenoga ukusa i kritičkoga mišljenja“ (MZO, 2019, 3) odnosno prema kulturno-estetskom načelu „izravnim ili neizravnim susretom s glazbenim ostvarenjima učenici razvijaju glazbeni ukus, stječu kriterije za vrednovanje glazbe i sposobnost izražavanja vlastitih stavova o glazbi“ (MZO, 2019, 2). Kurikulumom se ističe da domena *Slušanje i upoznavanje glazbe* pruža brojne mogućnosti za estetski odgoj učenika „kako bi se uspostavila vrijednosna mjerila za estetsko i kritičko doživljavanje glazbe i kod učenika razvio glazbeni ukus“ (MZO, 2019, 34). „U svrhu estetskog odgoja učenika i oblikovanja vrijednosnih kriterija od iznimne je važnosti naučiti vrednovati glazbeno djelo kao umjetnički proces (nastanak glazbenog djela / glazbenu izvedbu) i rezultat umjetničkog procesa (glazbeno djelo trajne umjetničke vrijednosti / snimljenu umjetničku glazbenu izvedbu“ (MZO, 2019, 36). Rezultati mnogih istraživanja (May, 1985; Castell, 1982; Gardner, 1973) pokazali su da se na estetsku osjetljivost može utjecati već od najranijeg djetinjstva.

„Iako popularna glazba, kao uostalom ni tradicijska, ne mogu imati primat u nastavi glazbe da se ne bi umanjila važnost i prisutnost reprezentativnih glazbenih ostvarenja umjetničke glazbe kroz povijest, suvremena glazbena pedagogija ipak upozorava na potrebu uvođenja glazbe svih razdoblja, stilova, formi i kultura u nastavni program“ (Senjan, 2017, 39). Nastava glazbe treba poticati kritičko mišljenje učenika i u odnosu na popularnu glazbu te stoga u nastavu glazbe treba uesti tzv. pedagogiju popularne glazbe koja se može okarakterizirati na sljedeći način: 1) zalaže se za primjenu popularne glazbe u odgoju i obrazovanju; 2) sve vrste glazbe (klasična, tradicijska, popularna) smatra jednako vrijednima; 3) promiče inkluziju i raznolikost u poučavanju i učenju glazbe; 4) bavi se psihološkim, sociološkim, glazbeno-teorijskim i izvođačkim aspektima popularne glazbe; 5) pronalazi strategije, metode i postupke primjene (aktivnog slušanja, analize, izvedbe) popularne glazbe u odgojno-obrazovnom procesu (Lebler, 2008). Šulentić Begić (2009) također navodi kako je potrebno uvrstiti kvalitetne popularne pjesme u nastavu kako bismo omogućili učenicima upoznavanje s raznovrsnim glazbenim stilovima te ih potaknuli na kreiranje vlastitog glazbenog ukusa. Senjan (2017, 32) također smatra da uz upoznavanje umjetničke glazbe, veći udio u nastavi glazbe trebalo bi „posvetiti upoznavanju reprezentativnih primjera popularne i tradicijske

glazbe u cilju razumijevanja i prihvaćanja kvalitetnih glazbenih izričaja te samostalnog otkrivanja i slušanja vrijedne glazbe u svakodnevnom životu“. „Glazba koja ispunjava slobodno vrijeme mladih uglavnom je popularna glazba. Stoga bi se i škola, kao institucija koja je povezana sa životom mladih i na određeni ga način reflektira, trebala odrediti prema tom glazbenom stilu“ (Dobrota, 2012, 10).

Brebrić (2020) smatra kako većina učitelja glazbe nije sustavno upoznata s obilježjima popularne glazbe i da su razvili nezainteresiranost za takvu vrstu glazbe i/ili negativne stavove o istoj. Međutim, to nikako ne znači da popularna glazba nema određenu kvalitetu zbog koje je obrazovani, profesionalni glazbenici ne bi slušali i analizirali – ili barem uvažavali. Isto potvrđuje istraživanje Hamilton i Vannatta-Hall (2020) koje su utvrdile da je zapadna umjetnička glazba temelj većine preddiplomskih studijskih programa glazbenih pedagoga i da navedeni studijski programi često zanemaruju upoznavanje popularne glazbe. Smatraju da bi uvrštavanje popularne glazbe u studijske programe pomoglo u pripremi učitelja kako bi popularnu glazbu vrednovali i uključili u nastavu glazbe. Brebrić (2020) ističe da popularna glazba pridonosi estetskom odgoju, razvoju glazbenog ukusa i kritičkog odnosa spram glazbe što će rezultirati širenjem svijesti kako o kvaliteti, tako i o prikladnosti glazbe bez obzira na stupanj njezine (trenutačne) popularnosti. Također, smatra da je potrebna svijest o činjenici da se putem „jednostavnije“, tj. popularne glazbe, postupno mogu odgojiti ljubitelji i štovatelji umjetničke glazbe ili, bolje rečeno, ljubitelji sve glazbe koju možemo okarakterizirati kao kvalitetnu.

Istraživanje

Cilj je istraživanja bio utvrditi jesu li važeći Kurikulum i odobreni udžbenici za nastavu Glazbene kulture usmjereni na razvijanje glazbenoga ukusa i kritičko mišljenje učenika od četvrtog do osmog razreda osnovne općeobrazovne škole u odnosu na popularnu glazbu. Kao postupak istraživanja primijenjena je analiza pedagoške dokumentacije, tj. u okviru rada analizirani su važeći *Kurikulum nastavnog predmeta Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije* (MZD, 2019) odobren od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske i udžbenici za nastavu Glazbene kulture *Allegro* od četvrtog do osmog razreda

osnovne škole izdavača Školska knjiga s obzirom na prisutnost popularne glazbe u aktivnostima i sadržajima nastave glazbe.

Analiza Kurikuluma

U Kurikulumu (MZO, 2019) namijenjenom organiziranju nastave glazbe u općeobrazovnim školama navodi se će učenici upoznavati glazbu različitih vrsta, stilova, pravaca i žanrova, a to znači da će u okviru domene *Slušanje i upoznavanje glazbe* slušati i upoznavati i popularnu glazbu odnosno u okviru domene *Izražavanje glazbom i uz glazbu* uz nju plesati, svirati ju i pjevati popularne pjesme (evergreen). Također, takvim upoznavanjem glazbe i muziciranjem želi se potaknuti razvijanje glazbenoga ukusa i kritičkoga mišljenja u odnosu na sve vrste i stилove glazbe. Stoga možemo zaključiti da Kurikulum teži razvijanju glazbenoga ukusa i kritičkog mišljenja učenika u odnosu i na popularnu glazbu

Kao Prilog 2 u Kurikulumu (MZO, 2019) nalazi se preporučeni (neobvezni) popis glazbenih djela namijenjen slušanju, tj. upoznavanju. Njime su pokrivene sve vrste glazbi (klasična, popularna, filmska, jazz). Popis skladbi s obzirom na napomenu koja je navedena u dokumentu služi isključivo kao prijedlog, a ne kao obveza jer učitelji imaju autonomiju pri odabiru glazbenih djela odnosno izmjenama i nadopunama preporučenoga popisa. Predloženo je 858 skladbi, a od ukupnog broja skladbi 54 skladbe pripadaju popularnoj glazbi sljedećih žanrova: *rock'n'roll, rock, funk rock, pop rock, folk rock, soul, r'n'b, boogie-woogie, pop, pop folk, country, guajira-ton, šansona, kancona* (Tablica 1.). Iz analize smo izostavili skladbe koje su navedene pod popularnu glazbu, a pripadaju *jazz* glazbi. Također, za neke skladbe u Kurikulum navedeno je da pripadaju popularnoj glazbi, no ne i kojem žanru. S obzirom na to da smo željeli identificirati o kojem se žanru radi, njega smo odredili prema izvorima dostupnim na internetu. Također, u Kurikulum je za svaku skladbu predložen ciklus⁵⁵ kojem je skladba namijenjena.

⁵⁵ Prema kurikulumima svih nastavnih predmeta koji su stupili na snagu 2019. godine, a to znači ne samo za nastavu Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti, osam razreda osnovne škole i četiri razreda gimnazije razvrstani su u cikluse. Prvim ciklusom obuhvaćeni su prvi i drugi, drugim ciklusom treći, četvrti i peti, trećim ciklusom šesti, sedmi i osmi razred osnovne škole. Gimnazija je pokrivena četvrtim (prvi i drugi razred) i petim (treći i četvrti razred) ciklusom.

U tablici 1 nalazi se popis popularnih skladbi s obzirom na žanr i ciklus nastave koje smo izdvojili iz Kurikuluma (MZO, 2019).

Tablica 1. Preporučeni (neobvezni) abecedni popis popularnih skladbi s obzirom na žanr i ciklus nastave

Redni broj	Skladatelj i naziv skladbe	Žanr	Ciklus
1.	Aznavour, Charles: <i>Lei (She)</i>	šanson	svi ciklusi
2.	Bécaud, Gilbert: <i>Et Maintenant (What Now My Love)</i>	šanson	4. i 5.
3.	Bécaud, Gilbert: <i>Love on the Rocks</i>	šanson	4. i 5.
4.	Berry, Chuck: <i>Roll Over Beethoven</i>	rock'n'roll	3. 4. i 5.
5.	Berry, Chuck: <i>Johnny B. Goode</i>	rock'n'roll	3. 4. i 5.
6.	Biro Miroslav, Britvić Drago: <i>Mirno teku rijeke</i>	šanson	4. i 5.
7.	Bowie, David (Jones, David Robert): <i>Space Oddity</i>	rock	4. i 5.
8.	Bowie, David (Jones, David Robert): <i>Heroes</i>	rock	4. i 5.
9.	Bowie, David (Jones, David Robert): <i>Let's Dance</i>	funk rock	4. i 5.
10.	Brel, Jacques: <i>Mon enfance</i>	šanson	4. i 5.
11.	Brel, Jacques: <i>Le plat pays</i>	šanson	4. i 5.
12.	Brel, Jacques: <i>Ne me quitte pas</i>	šanson	4. i 5.
13.	Collins, Phil: <i>Tarzan – You'll Be in My Heart</i>	pop	2. i 3.
14.	Cook, Samuel: <i>Wonderful World</i>	soul	4. i 5.
15.	Crudup, Arthur: <i>That's All Right</i> (Elvis Presley)	rock'n'roll	3., 4. i 5.
16.	Darby, Ken: <i>Love Me Tender</i>	pop	3., 4. i 5.
17.	Dedić, Arsen: <i>Ono sve što znaš o meni</i> – preporuka: TBF (Nostalgična)	šanson	4. i 5.
18.	Domino, Antoine „Fats“: <i>Ain't That A Shame</i>	boogie-woogie	4. i 5.
19.	Dylan, Bob: <i>Pat Garrett and Billy the Kid</i>	country	3 i 4.
20.	Fernandez, Joseito: <i>Guantanamera</i> (Kuba)	guajira-son	1. i 2.
21.	Gaudio, Robert John: <i>Jersey Boys – Can't Take My Eyes Off You</i>	pop rock	3.
22.	Gaudio, Robert John: <i>The Sun Ain't Gonna Shine Anymore</i> (The Walker Brothers)	pop rock	4. i 5.
23.	Halley, Bill: <i>Rock around the clock</i>	rock'n'roll	1.
24.	Hewson, Paul David-Bono Vox: <i>Spiderman – Rise Above</i>	rock	3. i 4.
25.	Jusić, Đelo: <i>Jedan dan</i>	pop	3., 4. i 5.
26.	Jusić, Đelo: <i>La musica di notte</i>	pop	2. i 3.
27.	Kuntarić, Ljubo: <i>Autobus Calypso</i> , preporuka: Cubismo – verzija	pop	4. i 5.

28.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>Yellow Submarine</i>	rock	1. i 2.
29.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>All my loving</i>	rock	1. i 2.
30.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>Yesterday</i>	rock	1. i 2.
31.	Mayfield, Percy: <i>Hit the Road Jack</i>	r'n'b	4. i 5.
32.	Maršan Đani, Britvić Drago: <i>Bože, čuvaj Hrvatsku</i>	pop	svi ciklusi
33.	McLean, Donald: <i>American Pie</i>	folk rock	4. i 5.
34.	Merle, Travis: <i>Sixteen Tons</i>	country	4. i 5.
35.	Mercury, Freddie: <i>We Are the Champions</i>	pop rock	1. i 2.
36.	Modugno, Domenico: <i>Volare</i>	kancona	4. i 5.
37.	Paoli, Gino: <i>Sapore di sale (S okusom soli)</i>	kancona	4. i 5.
38.	Piaf, Edith: <i>Non, je ne regrette rien</i>	šanson	4. i 5.
39.	Piaf, Edith: <i>La Vie en rose</i>	šanson	4. i 5.
40.	Robić, Ivo: <i>Samo jednom se ljubi</i>	pop	4. i 5.
41.	Rundek, Darko: <i>Apokalipso</i>	rock	4. i 5.
42.	Runjić, Zdenko: <i>Galeb i ja</i>	pop	3., 4. i 5.
43.	Runjić, Zdenko: <i>Ne žuri, djevojčice</i>	pop	4. i 5.
44.	Santana, Carlos: <i>Europa</i>	rock	2. i 3.
45.	Stipišić, Zlatan: <i>Anđeo u tebi</i>	rock	4. i 5.
46.	Stipišić, Zlatan: <i>Cesarica</i>	pop	3.
47.	Stipišić, Zlatan: <i>Tempera</i>	pop	4. i 5.
48.	Stoller, Mike: <i>Hound Dog</i>	rock'n'roll	4. i 5.
49.	Stoller, Mike: <i>Stand by Me</i>	soul	3., 4. i 5.
50.	Špišić, Zvonko; Britvić Drago: <i>Milioner</i>	šanson	4. i 5.
51.	Špišić, Zvonko; Slamnig, Ivan: <i>Barbara</i>	šanson	4. i 5.
52.	Špišić, Zvonko: <i>Suza za zagorske brege</i>	pop folk	4. i 5.
53.	Wilson, Brian: <i>Good Vibrations</i>	pop	4. i 5
54.	Wilson, Brian: <i>God Only Knows</i>	pop	4. i 5.

Od ukupno 54 popularne skladbe, za nastavu u gimnaziji (4. i 5. ciklus) predložene su 43 skladbe. Što se tiče žanra one pripadaju sljedećim žanrovima: šanson (12), pop (10), rock'n'roll (4), rock (5), soul (2), country (2), kancona (2), funk rock (1), boogie-woogie (1), pop rock (1), r'n'b (1), folk rock (1) i pop folk (1). Za učenike od prvog do osmog razreda (1., 2. i 3. ciklus) predložene su svega 22 skladbe: pop (7), rock (5), rock'n'roll (4), pop rock (2), guajira-son (1), soul (1), šansonu (1) i country (1). Od te 22 skladbe, za prvi i drugi razred (1. ciklus) predloženo je samo osam skladbi koje

pripadaju u sljedeće žanrove: *rock* (3), *rock'n'roll* (1), *pop rock* (1), *šansona* (1), *pop* (1) i *guajira-son* (1).

Možemo uočiti da je od ukupnog broja, tj. od 858 predloženih skladbi, mali broj skladbi (54) koje pripadaju popularnoj glazbi. Što se tiče prijedloga skladbi za prvi i drugi razred predloženo je svega šest skladbi, no s upoznavanjem kvalitetne popularne glazbe treba započeti što ranije. Kurikulum teži razvijanju glazbenoga ukusa i kritičkog mišljenja učenika u odnosu na popularnu glazbu, no bilo bi poželjno ponuditi više skladbi kao smjernice učiteljima.

Analiza udžbenika Glazbene kulture

Analizirani su udžbenici Glazbene kulture od četvrtog do osmog razreda osnovne škole sa svrhom uočavanja prisutnosti popularne glazbe u aktivnostima i sadržajima nastave glazbe (pjevanje, sviranje, ples i pokret uz glazbu, slušanje glazbe). Riječ je o udžbenicima *Allegro* nakladnika Školska knjiga koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a oni su:

Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2021a). *Allegro 4 – udžbenik glazbene kulture u četvrtom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.

Banov, N., Dvořák V., Frančišković, S., Ivančić, S., Jeličić Špoljar, M., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2019). *Allegro 5 – udžbenik glazbene kulture u petom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.

Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2020a). *Allegro 6 – udžbenik glazbene kulture u šestom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.

Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2020b). *Allegro 7 – udžbenik glazbene kulture u sedmom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.

Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2021b). *Allegro 8 – udžbenik glazbene kulture u osmom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.

U tablici 2 nalazi se popis popularnih skladbi u udžbenicima *Allegro* s obzirom na žanr, razred i aktivnost, tj. sadržaj nastave glazbe.

Tablica 2. Popis popularnih skladbi u udžbenicima Allegro s obzirom na žanr, razred i aktivnost/sadržaj nastave glazbe

Redni broj	Skladatelj i naziv skladbe	Žanr	Razred	Aktivnost/sadržaj
1.	Zenker, Ramon, Moreira, Airto, Engels, Gottfried: <i>Samba de Janeiro</i> (Bellini)	dance	4.	slušanje
2.	Dimšić, Mia: <i>Život nije siv</i>	pop	4.	pjevanje sviranje slušanje
3.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>With A Little Help From My Friends</i> (The Beatles)	rock	4.	slušanje
4.	Jackson, Michael: <i>Heal the world</i>	pop	4.	slušanje
5.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>Yellow Submarine</i> (The Beatles)	rock	4.	pjevanje sviranje slušanje
6.	Jusić, Đelo: <i>La musica di notte</i>	pop	5.	pjevanje
7.	Thiele, Bob, Weiss, George David: <i>What a wonderful world</i> (Louis Armstrong)	pop	5.	slušanje
8.	Keys, Alicia: <i>If I ain't got you</i>	pop	5.	slušanje
9.	Horner, James: <i>My heart will go on</i> (Celine Dion)	pop	5.	slušanje
10.	Bacharach, Burt, David, Hal: <i>I say a little prayer</i> (Aretha Franklin)	soul	5.	slušanje
11.	Piaf, Edith: <i>La vie en rose</i>	šanson	5.	slušanje
12.	Adele, Epworth, Paul: <i>Rolling in the deep</i>	pop	5.	slušanje
13.	Mercury, Freddie: <i>We are the Champions</i> (Queen)	pop rock	5.	slušanje
14.	Badurina, Ivica: <i>Vilo moja</i> (Vinko Coce)	pop	5.	slušanje
15.	Rodgers, Richards, Hart, Lorenz: <i>Blue Moon</i> (Elvis Presley)	r'n'b	5.	slušanje
16.	Runjić, Zdenko: <i>Vjeruj u ljubav</i> (Oliver Dragojević)	pop	5.	slušanje
17.	White, Barry: <i>Can't get enough of your love, babe</i>	soul	5.	slušanje
18.	Cohen, Leonard: <i>Hallelujah</i> (Pentatonix)	folk rock	5.	slušanje
19.	Guetta, David: <i>Titanium</i> (Perpetuum Jazzile)	pop	5.	slušanje
20.	Berry, Chuck: <i>Johnny B. Goode</i>	rock'n'roll	5.	slušanje
21.	Roberts, Billy: <i>Hey Joe</i> (Jimi Hendrix)	rock	5.	slušanje

22.	Clapton, Eric, Jennings, Will: <i>Tears in Heaven</i> (Eric Clapton)	rock	5.	slušanje
23.	Knopfler, Mark.: <i>Sultans of Swing</i> (Dire Straits)	rock	5.	slušanje
24.	Satriani, Joe: <i>Starry Night</i>	rock	5.	slušanje
25.	Blackmore, Ritchie, Gillian, Ian, Glover, Roger, Lord, Jon, Paice, Ian: <i>Smoke on the Water</i> (Deep Purple)	rock	5.	slušanje
26.	Page, Jimmy, Plant, Robert: <i>Stairway to Heaven</i> (Led Zeppelin)	rock	5.	slušanje
27.	Gilmour, David, Waters, Roger: <i>Wish You Were Here</i> (Pink Floyd)	rock	5.	slušanje
28.	Sting: <i>Fields of Gold</i> (Edin Karamazov, Sting)	pop	5.	slušanje
29.	Knežević, Vjekoslav: <i>Si gremo za Opatiju</i> (Opatijski suveniri)	šanson	5.	slušanje
30.	Williams, Pharell: <i>Happy</i>	pop	5.	slušanje
31.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>The Yellow Submarine</i> (The Beatles)	rock	5.	slušanje
32.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>Let it be</i> (The Beatles)	rock	6.	pjevanje slušanje
33.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>Let it be</i> (Ferry Aid)	pop	6.	slušanje
34.	Runjić, Zdenko, Fiamengo, Jakša: <i>Sat klavira</i> (Oliver Dragojević)	pop	6.	pjevanje
35.	Alomía Robles, Daniel: <i>Kondorov let/El condor pasa</i> (Simon & Garfunkel)	pop folk	6.	pjevanje sviranje slušanje
36.	Knopfler, Mark: <i>Your latest trick</i> (Dire Straits)	rock	6.	slušanje
37.	Zenker, Ramon, Moreira, Airto, Engels, Gottfried: <i>Samba de Janeiro</i> (Bellini)	dance	6.	slušanje
38.	Goffin, Gerry, King, Carole, Wexler, Jerry: <i>You Make Me Feel Like</i> (Aretha Franklin)	soul	6.	slušanje
39.	Mayfield, Percy: <i>Hit the Road Jack</i> (Ray Charles)	r'n'b	6.	slušanje
40.	Mercury, Freddie: <i>Bohemian Rhapsody</i> (Queen)	pop rock	6.	slušanje
41.	Brel, Jacques: <i>Le Bon Dieu</i>	šanson	6.	slušanje
42.	Furuholmen, Magne, Harket, Morten, Waaktaar, Pål: <i>Take on me</i> (A-ha)	pop	6.	slušanje

43.	Stewart, Dave, Lennox, Annie: <i>Sweet Dreams Are Made Of This</i> (Eurythmics)	pop	6.	slušanje
44.	Tolja, David: <i>Program tvog kompjutora</i> (Denis & Denis)	pop	6.	slušanje
45.	Jusić, Đelo: <i>Stare ljubavi</i> (Tereza Kesovija)	šanson	6.	slušanje
46.	Soncini, Marco, Alberini, Ingrid: <i>Tu es foutu</i> (In Grid)	pop	6.	slušanje
47.	Runjić, Zdenko: <i>Vjeruj u ljubav</i> (Oliver Dragojević)	pop	7.	pjevanje slušanje
48.	McFerrin, Bobby: <i>Don't worry, be happy</i>	reggae	7.	pjevanje sviranje slušanje
49.	Mann, Kall, Appell, Dave: <i>Let's twist again</i> (Chubby Checker)	rock'n'roll	7.	pjevanje ples/pokret uz glazbu slušanje
50.	Mlinarec, Drago: <i>Osmijeh</i> (Grupa 220)	rock	7.	pjevanje slušanje
51.	May, Brian: <i>We Will Rock You</i> (Queen)	rock	7.	pjevanje sviranje ples/pokret uz glazbu slušanje
52.	Tutić, Zrinko, Dujmić Rajko: <i>Moja domovina</i> (Hrvatski band Aid)	pop	7.	pjevanje slušanje
53.	Lennon, John, McCartney, Paul: <i>Yesterday</i> (The Beatles)	rock	7.	pjevanje slušanje
54.	Andersson, Benny, Ulvaeus, Björn, Anderson, Stig: <i>Mamma mia</i> (ABBA)	pop	7.	pjevanje sviranje ples/pokret uz glazbu slušanje
55.	Mayfield, Percy: <i>Hit the Road Jack</i> (Ray Charles)	r'n'b	7.	pjevanje sviranje slušanje

56.	Andersson, Benny, Ulvaeus, Björn, Anderson, Stig: <i>Dancing Queen</i> (ABBA)	pop	7.	slušanje
57.	Mercury, Freddie, May, Brian: <i>Show Must Go On</i> (Queen)	rock	7.	slušanje
58.	Kuntarić, Ljubo, Chuboda, Blanka: <i>Ta tvoja ruka mala</i> (Ivo Robić)	pop	7.	slušanje
59.	Monteno, Kemal: <i>Moja posljednja i prva ljubavi</i> (Tereza Kesovija)	pop	7.	slušanje
60.	Santana, Carlos: <i>Percussion Jam Live in Santiago 1992</i> (Santana)	rock	7.	slušanje
61.	Petrucci, John: <i>Panic Attack</i> (Dream Theater)	metal	7.	slušanje
62.	Andersson, Benny, Ulvaeus, Björn: <i>Thank You for the Music</i> (ABBA)	pop	8.	pjevanje slušanje
63.	Freedman, Max, DeKnight, Jimmy: <i>Rock around the clock</i> (Bill Haley & His Comets)	rock'n'roll	8.	pjevanje sviranje ples/pokret uz glazbu slušanje
64.	Weiss, George David, Creatore, Luigi, Peretti, Hugo: <i>Can't Help Falling in Love</i> (Elvis Presley)	rock'n'roll	8.	pjevanje slušanje
65.	Kilgore, Merle, Carter, June: <i>Ring of Fire</i> (Johnny Cash)	country	8.	pjevanje sviranje slušanje
66.	Dylan, Bob: <i>Blowing in the Wind</i>	folk rock	8.	pjevanje slušanje
67.	Jagger, Mick, Richards, Keith: <i>As Tears Go By</i> (The Rolling Stones)	rock	8.	pjevanje sviranje slušanje
68.	Deutscher, Draf, Bruhn, Christian, Loose, Gunter: <i>Mramor, kamen i željezo</i> (Roboti)	rock	8.	pjevanje slušanje
69.	Mihaljević, Branko, Britvić, Drago: <i>Golubovi</i> (Ivo Robić)	pop	8.	pjevanje sviranje slušanje
70.	Dedić, Arsen: <i>Otkako te ne volim</i>	šansona	8.	pjevanje slušanje

71.	Strummer, Joe, Jones, Mick: <i>Should I Stay or Should I Go</i> (The Clash)	punk	8.	pjevanje sviranje slušanje
72.	Jackson, Michael, Richie, Lionel: <i>We are the world</i>	pop	8.	pjevanje sviranje slušanje
73.	Hasanefendić-Hus, Husein: <i>Uhvati ritam</i> (Parni valjak)	pop rock	8.	pjevanje slušanje
74.	Kabiljo, Alfi, Britvić, Drago: <i>Tvoja zemlja</i> (Vice Vukov)	pop	8.	pjevanje slušanje
75.	Fernandez, Joseito, Marti, José: <i>Guantanamera</i>	pop	8.	pjevanje sviranje slušanje
76.	Dedić, Arsen: <i>Kuća pored mora</i>	šansona	8.	slušanje
77.	Dedić, Arsen: <i>Moderato cantabile</i>	šansona	8.	slušanje
78.	Paljetak, Vlaho, Šišić, Svetozar: <i>Marijana</i> (Vlaho Paljetak)	šansona	8.	slušanje
79.	Nardelli, Mario: <i>Tamo na rivi</i> (Ljiljana Budičin Manestar, Boris Nikolić)	šansona	8.	slušanje
80.	Brel, Jacques: <i>Ne me quitte pas</i>	šansona	8.	slušanje
81.	Piaf, Edith: <i>Je ne regrette rien</i>	šansona	8.	slušanje
82.	Visockij, Vladimir: <i>Divlji konji</i>	bard	8.	slušanje
83.	Aznavour, Charles: <i>La Bohème</i>	šansona	8.	slušanje
84.	Robić, Ivo, Renota, Marija: <i>Stranci u noći</i> (Ivo Robić)	pop	8.	slušanje
85.	Jagger, Mick, Richards, Keith: <i>Satisfaction</i> (Rolling Stones)	rock	8.	slušanje
86.	Rundek, Darko, Sacher, Srđan: <i>Djevojke u ljetnim haljinama volim</i> (Haustor)	rock	8.	slušanje
87.	Temperton, Rod: <i>Thriller</i> (Michael Jackson)	pop	8.	slušanje
88.	Hasanefendić-Hus, Husein: <i>Jesen u meni</i> (Parni valjak)	pop rock	8.	slušanje
89.	Blackmore, Ritchie, Gillian, Ian, Glover, Roger, Lord, Jon, Paice, Ian: <i>Smoke on the Water</i> (Deep Purple)	rock	8.	slušanje
90.	Marley, Bob, Ford, Vincent: <i>No Woman, No Cry</i> (Bob Marley)	reggae	8.	slušanje

Iz tablice 2 može se vidjeti da je u udžbenicima *Allegro* predloženo 90 skladbi koje pripadaju popularnoj glazbi. S obzirom na to da se neke skladbe ponavljaju u više razreda, 85 je različitih skladbi. Skladbe koje se ponavljaju su:

Yellow Submarine (4. razred – pjevanje, sviranje, slušanje; 5. razred – slušanje)

Vjeruj u ljubav (5. razred – slušanje; 7. razred – pjevanje, slušanje)

Smoke on the Water (5. razred – slušanje; 8. razred – slušanje)

Hit the Road Jack (6. razred – slušanje; 7. razred – pjevanje, sviranje, slušanje)

Samba de Janeiro (4. razred – slušanje; 6. razred – slušanje)

Let it be (6. razred – slušanje dvije različite izvedbe – The Beatles i Hrvatski band Aid).

S obzirom na razred može se zamijetiti da je najviše skladbi popularne glazbe prisutno u osmom razredu (29), slijedi peti razred (26) te isti broj skladbi, tj. njih 15 je u udžbenicima za šesti i sedmi razred. Najmanje skladbi nalazi se u četvrtom razredu, tj. svega pet skladbi. S obzirom na to da je u prijedlogu Kurikuluma (MZO, 2019) najmanje skladbi predloženo baš za niže razrede osnovne škole ne začuđuje da se i u udžbenicima nalazi najmanji broj skladbi popularne glazbe baš u četvrtom razredu. Vjerojatno su se autori udžbenika, kao i kreatori popisa skladbi Kurikuluma, vodili istom mišlju, tj. da mlađe učenike ne treba upoznavati s popularnom glazbom što smatramo da je pogrešno jer veći se utjecaj na formiranje glazbenog ukusa može postići baš kod mlađe djece.

U odnosu na aktivnost najviše popularnih skladbi namijenjeno je slušanju glazbe (88). Slušanje se ne javlja za samo dvije skladbe, tj. u 5. razred za pjesmu *La musica di notte* i 6. razredu za pjesmu *Sat klavira*. Za pjevanje predloženo je 29 pjesama popularne glazbe, za sviranje 14, a za ples i pokret uz glazbu četiri skladbe.

Popularne skladbe, što se tiče žanrova, pripadaju sljedećem: *pop* (30), *rock* (20), **šansona** (12), *pop rock* (4), *rock'n'roll* (4), *soul* (3), *r'n'b* (2), *folk rock* (2), *reggae* (2), *dance* (1), *pop folk* (1), *metal* (1), *country* (1), *punk* (1) i *bard* (1). Usporedivši Kurikulum i udžbenike *Allegro*, najviše preporučenih u Kurikulumu i prisutnih skladbi popularne glazbe u udžbenicima *Allegro* je što se tiče žanra u sljedećem redoslijedu. U Kurikulumu na prvom mjestu

je šansona, slijedi *pop i na trećem mjestu je rock'n'roll*. U udžbenicima na prvom mjestu je *pop*, na drugom *rock i na trećem šansona*.

Usporedimo li preporučene skladbe popularne glazbe u Kurikulumu (Tablica 1.) i udžbenicima *Allegro* (Tablica 2.) možemo zamijetiti da je u udžbenicima prisutno 11 popularnih skladbi preporučenih Kurikulumom. Od njih 11 tri se javljaju i u preporučenom ciklusu u Kurikulumu (*Yellow Submarine* – 2. ciklus, *La musica di notte* – 2. ciklus, *We are the Champions* – 2. ciklus), a one su:

- Lennon, John, McCartney, Paul: *Yellow Submarine* (2 puta-4. i 5. razred). GIK: 1. i 2. ciklus
- Jusić, Đelo: *La musica di notte* (5. razred). GIK: 2. i 3. ciklus
- Mercury, Freddie: *We are the Champions* (5. razred) GIK: 1. i 2. ciklus
- Berry, Chuck: *Johnny B. Goode* (5. razred). GIK: 3., 4. i 5. ciklus
- Piaf, Edith: *La vie en rose* (5. razred). GIK: 4. i 5. ciklus
- Mayfield, Percy: *Hit the Road Jack* (2 puta-6. i 7. razred). GIK: 4. i 5. ciklus
- Lennon, John, McCartney, Paul: *Yesterday* (7. razred). GIK: 1. i 2. ciklus
- Freedman, Max, DeKnight, Jimmy: *Rock around the clock* (8. razred). GIK: 1. ciklus
- Fernandez, Joseito, Marti, José: *Guantanamera* (8. razred). GIK: 1. i 2. ciklus
- Brel, Jacques: *Ne me quitte pas* (8. razred). GIK: 4. i 5. ciklus
- Piaf, Edith: *Je ne regrette rien* (8. razred). GIK: 4. i 5. ciklus.

Može se zaključiti da se autori udžbenika *Allegro* nisu vodili preporučenim skladbama u Kurikulumu već da su odabrali skladbe popularne glazbe prema svom izboru.

Zaključak

Cilj istraživanja provedenog u okviru ovoga rada bio je utvrditi jesu li važeći Kurikulum i odobreni udžbenici za nastavu Glazbene kulture usmjereni na razvijanje glazbenoga ukusa i kritičko mišljenje učenika od četvrtog do osmog razreda osnovne općeobrazovne škole u odnosu na

popularnu glazbu. Analizom pedagoške dokumentacije, tj. *Kurikulum za nastavnog predmeta Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije* (MZO, 2019) i udžbenika za nastavu Glazbene kulture *Allegro* od četvrtog do osmog razreda osnovne škole izdavača Školska knjiga došli smo do sljedećih rezultata i zaključaka.

Iako se autori udžbenika *Allegro* u većini nisu vodili preporučenim skladbama u Kurikulumu (u udžbenicima je prisutno 11 popularnih skladbi preporučenih Kurikulumom), već su odabrali skladbe popularne glazbe prema svom izboru, i u prijedlogu Kurikuluma i u četvrtom razredu u udžbenicima *Allegro* nalazi se relativno mali broj skladbi popularne glazbe u odnosu na ostale vrste glazbe. Nije opravданo da se i u udžbenicima i u Kurikulumu za osnovnu školu, a pogotovo za niže razrede, nalazi manje predloženih skladbi popularne glazbe nego za gimnaziju. Naime, s upoznavanjem kvalitetne popularne glazbe treba započeti što ranije jer su mlađa djeca otvorena i na njihov glazbeni ukus može se djelovati u većoj mjeri nego na ukus starijih učenika. Glazbeni ukus starijih učenika često je već formiran i teže je utjecati i mijenjati stavove učenika, pa tako i glazbeni ukus, koji je već formiran pod utjecajem medija i vršnjaka. Bilo bi poželjno ponuditi više skladbi u Kurikulumu kao smjernice onim učiteljima, posebice učiteljima razredne nastave, koji su možda nesigurni što se tiče izbora repertoara popularne glazbe jer je većina učitelja glazbe školovana na umjetničkoj glazbi i možda ima bojazan pri odabiru popularne glazbe.

U odnosu na aktivnost, u udžbenicima *Allegro* najviše popularnih skladbi namijenjeno je slušanju glazbe. Navedeno je opravданo jer je slušanje glazbe najčešći oblik bavljenja glazbom današnje populacije te stoga i u nastavi glazbe ono treba biti dominantno prisutno. Slušanjem reprezentativnih primjera popularne glazbe učenici će razvijati kritički odnos prema glazbi koja nije kvalitetna.

Što se tiče žanra, i u Kurikulumu i u udžbenicima *Allegro*, po broju prednjače popularne skladbe koje pripadaju *popu*, *šansonu* i *rocku/rock'n'rollu*. Navedeni žanrovi, kao što su šansona i *rock/rock'n'roll*, u današnjim medijima su rijetko prisutni, odnosno što se tiče *popa* često su prisutne skladbe neprimjerene kvalitete te je nastava glazbe mjesto na kojem će se učenike upoznati s kvalitetnim ostvarenjima navedenih žanrova.

U konačnici možemo zaključiti da su važeći Kurikulum i odobreni udžbenici za nastavu Glazbene kulture usmjereni na razvijanje glazbenoga

ukusa i kritičko mišljenje učenika od četvrtog do osmog razreda osnovne općeobrazovne škole u odnosu na popularnu glazbu, no da postoji prostor za dodatna poboljšanja. Naime, djeca i mladi najčešće u slobodno vrijeme slušaju popularnu glazbu koja se prezentira putem masovnih medija ili slušaju popularnu glazbu prema vlastitom izboru. Upravo stoga popularna glazba treba biti prisutna i u nastavi glazbe. Učenike treba upoznati s kulturno-povijesnim kontekstom popularne glazbe, ali i s kvalitetnim ostvarenjima popularne glazbe koja se relativno rijetko prezentiraju putem medija i kao takva djeci i mladima su nepoznata. Green (2006) smatra da je osim uvrštavanja popularne glazbe u kurikulum potrebna promjena i u nastavnim strategijama, tj. da je učenike potrebno upoznati na koji način popularna glazba nastaje i prenosi se. Kako je jedan od ciljeva nastave glazbe razvijanje glazbenoga ukusa učenika, nastava glazbe treba poticati kritičko mišljenje učenika i u odnosu na popularnu glazbu. Tako će učenici postati kompetentni poznavatelji kvalitetne popularne glazbe i kritički se odnositi prema onoj koja to nije.

Literatura

- Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2021a). *Allegro 4 – udžbenik glazbene kulture u četvrtom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.
- Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2021b). *Allegro 8 – udžbenik glazbene kulture u osmom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.
- Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2020a). *Allegro 6 – udžbenik glazbene kulture u šestom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.
- Banov, N., Brđanović, D., Frančišković, S., Ivančić, S., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2020b). *Allegro 7 – udžbenik glazbene kulture u sedmom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.
- Banov, N., Dvořák V., Frančišković, S., Ivančić, S., Jeličić Špoljar, M., Kirchmayer Bilić, E., Martinović, A., Novosel, D. i Pehar, T. (2019). *Allegro 5 – udžbenik glazbene kulture u petom razredu osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.
- Brebrić, T. (2020). *Obilježja „pedagogije popularne glazbe“ uz metodičku analizu glazbe sastava The Beatles*. Neobjavljen diplomski rad. Zagreb: Muzička akademija. URL: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:116:264610>

- Castell, K. C. (1982). Children's sensitivity to stylistic differences in 'classical' and 'popular' music. *Psychology of Music*, Special Issue, 22-25. URL: <https://psycnet.apa.org/record/1984-14635-001> [pristup: 4.6.2022.]
- Crenshaw, M. (2019). Critical literacy, engagement, and agency in popular music consumption by young adults. *Senior Honors Theses & Projects*, 661. URL: <https://commons.emich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1655&context=honors> [pristup: 4.6.2022.]
- Dobrota, S. (2012). *Popularna glazba i glazbena nastava*. WEB predavanje. URL: <http://marul.ffst.hr/dokumenti/izdavastvo/predavanja/SDobrota.Popularna.glazba.i.glazbena.nastava.pdf> [pristup: 4.6.2022.]
- Frith, S. (1981). *Sound effects: Youth, leisure and the politics of rock 'n' roll*. New York City: Pantheon Books.
- Gardner, H. (1973). Children's sensitivity to musical styles. *Merrill-Palmer Quarterly*, 19, 67-77. URL: <https://www.jstor.org/stable/23083794> [pristup: 4.6.2022.]
- Green, L. (2006). Popular music education in and for itself, and for „other“ music: current research in the classroom. *International Journal of Music Education*, 24(2), 101-118. URL: <https://sci-hub.se/10.1177/0255761406065471> [pristup: 4.6.2022.]
- Hamilton, S. i Vannatta-Hall, J. (2020). Popular music in preservice music education: Preparedness, confidence and implementation. *Journal of Popular Music Education*, 4(1), 41-60. URL: https://doi.org/10.1386/jpme_00013_1 [pristup: 4.6.2022.]
- Lamont, A. i Crich, J. (2022). Where do our music preferences come from? Family influences on music across childhood, adolescence and early adulthood. *Journal of Popular Music Education*, 6(1), 25-43. URL: https://doi.org/10.1386/jpme_00073_1 [pristup: 4.6.2022.]
- Lebler, D. (2008). Popular Music Pedagogy: Peer Learning in Practice. *Music Education Research*, 10(2), 193-213. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/14613800802079056> [pristup: 4.6.2022.]
- LZMK (2021). *Hrvatska enciklopedija – mrežno izdanje*. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža. URL: <https://www.enciklopedija.hr/> [pristup: 4.6.2022.]
- May, W. V. (1985). Musical style preference and aural discrimination skills of primary grade school children. *Journal of Research in Music Education*, 32, 7-22.
- Meyers, Ch. K. (2012). *Influences on Music Preference Formation*. PURE Insights, 1, 31-34. URL: <https://eric.ed.gov/?id=EJ321639> [pristup: 4.6.2022.]
- MZO (2019). *Kurikulum nastavnog predmeta glazbena kultura za osnovne škole i predmeta glazbena umjetnost za gimnazije*. Zagreb: Ministarstvo

- znanosti i obrazovanja. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_151.html [pristup: 4.6.2022.]
- North, A. C., i Hargreaves, D. J. (1999). Music and adolescent identity. *Music Education Research*, 1, 75-92. URL: <https://doi.org/10.1080/1461380990010107> [pristup: 4.6.2022.]
- Selfhout, M. H. W., Branje, S. J. T., ter Bogt, T. F. M. i Meeus, W. H. J. (2009). The role of music preferences in early adolescents' friendship formation and stability. *Journal of Adolescence*, 32, 95-107. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18164756/> [pristup: 4.6.2022.]
- Senjan, I. (2017). Nastava glazbe u hrvatskim općeobrazovnim srednjim školama. *Metodički ogledi*, 24(1), 31-72. URL: <https://doi.org/10.21464/mo45.124.3172> [pristup: 4.6.2022.]
- Supičić, I. (2006). *Estetika europske glazbe*. Zagreb: Školska knjiga.
- Šulentić Begić, J. (2009). Glazbeni ukus učenika osnovnoškolske dobi. *Tonovi*, 53, 65-74. URL: <https://www.bib.irb.hr/468999> [pristup: 4.6.2022.]
- Ter Bogt, T., Delsing, M. J. M. H., Zalk van, M., Christenson, P. G. i Meeus, W. H. J. (2011). Intergenerational Continuity of Taste: Parental and Adolescent Music Preferences. *Social Forces*, 90(1) 297-319. URL: <http://dx.doi.org/10.1093/sf/90.1.297> [pristup: 4.6.2022.]

POPULAR MUSIC IN THE CONTEXT OF DEVELOPING STUDENTS' MUSICAL TASTE

Abstract

In the teaching of Music Culture, students get to know the art of music through the quality and representative achievements of music of different origins, styles, and types. For this reason, students in music teaching should get to know quality popular music. Numerous studies have shown that children and young people most often listen to popular music in their free time, which is presented through the mass media or listen to popular music of their choice, which is why popular music should be present in music lessons. Students should be introduced to the cultural and historical context of popular music, but also to the quality achievements of popular music that are relatively rarely presented through in media and as such, are unknown to children and young people. One of the goals of music teaching is to develop students' musical tastes. Therefore, music teaching should encourage students' critical thinking in relation to popular music as well. In this way, students would become competent music listeners who know quality popular music and are critical of non-popular music. The paper will analyze the current Curriculum (MZO, 2019) for music culture, approved by the Ministry of Science and Education, and textbooks for music culture from fourth to eighth grade, given the presence of popular music in the activities and contents of music teaching.

Keyword: musical taste students', media, popular music, music culture teaching